

Darparu eich hunan fel Tyst

Fel tyst, ceisiwch ateb mor glir a syml â phosibl gan sylfaenu eich ateb ar dystiolaeth neu brofiad real.

Bydd y Pwyllgor neu Ymchwiliad Craffu yn medru galw dau fath o dyst. Y person neu swyddog sy'n gyfrifol am y gwasanaeth sy'n cael ei graffu; ac unrhyw un arall (swyddog, defnyddiwr neu berson arall) all gynorthwyo'r pwyllgor neu ymchwiliad i graffu.

1 Pwy fydd yn bresennol mewn Pwyllgor Craffu ac Ymchwiliadau Craffu?

- Mae Pwyllgor Craffu yn cynnwys 18 aelod etholedig ar sail cydbwysedd gwleidyddol. Nid yw'r pwyllgor neu ymchwiliad yn cynnwys cynghorwyr sydd â chyfrifoldebau am wasanaethau. Gall Pwyllgor Craffu hefyd gynnwys aelodau cyfetholedig sydd er enghraifft yn cynrychioli grwpiau fel Ysgolion, Age Concern Gwynedd a Môn, Iechyd Meddwl, ayyb.

Bydd oddeutu 5 o swyddogion y Cyngor yn bresennol mewn cyfarfod Pwyllgor e.e. Penaethiaid Adran, Rheolwr Aelodau – Cefnogi Craffu, a Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu.

Cadeirydd neu Is-gadeirydd y Pwyllgor fydd yn cadeirio'r cyfarfod.

- Mae Ymchwiliadau Craffu yn cynnwys cynghorwyr ac yn dwyn i mewn arbenigedd o gyrff ac asiantaethau eraill, yn cynnwys mewnbwn banc o arbenigwyr y Trydydd Sector, a nifer fechan o swyddogion y Cyngor.

Etholir Cadeirydd o fysg yr aelodau etholedig yng nghyfarfod cyntaf y Gweithgor Gwella.

2 Cyfarfodydd Pwyllgor Craffu ac Ymchwiliadau Craffu

Mae cyfarfodydd Pwyllgor Craffu ac Ymchwiliadau Craffu yn cael eu cynnal mewn ystafelloedd Pwyllgorau neu fannau eraill tu allan i'r Cyngor yn dibynnu ar y materion a fydd dan sylw. Byddwn yn ysgrifennu atoch i roi gwybod i chi ble bydd y cyfarfod yn cael ei gynnal.

Bydd copi o'r agenda ac unrhyw bapurau perthnasol yn cael eu hanfon atoch cyn y cyfarfod.

Mae Cyngor Gwynedd yn gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg a bydd gwasanaeth cyfieithu ar gael ar gyfer pob cyfarfod.

3 Beth wnaiff aelodau Pwyllgor Craffu neu Ymchwiliad Craffu ofyn i mi?

Byddwch yn derbyn llythyr yn eich gwahodd i gyfarfod. Bydd y llythyr yn cynnwys manylion y maes fyddwch yn cael eich holi arno. Bydd yr Ymchwiliad Craffu / Pwyllgor Craffu wedi eich gwahodd i ddarparu gwybodaeth iddynt a fydd yn eu helpu i wneud argymhellion ar sail eich tystiolaeth ar ddatblygiad pellach o wasanaethau.

4 Paratoi ar gyfer rhoi tystiolaeth i gyfarfod o Bwyllgor Craffu neu Ymchwiliad Craffu

- Disgwylir i chi ddarllen y papurau fydd wedi eu hanfon atoch. Bydd hyn yn sicrhau bod gennych wybodaeth am brif bryderon neu ddatblygiadau sydd dan sylw.
- Bydd yn ddefnyddiol i chi baratoi nodyn i chi eich hun o bwyntiau y byddwch eisiau eu cyflwyno. Efallai bydd y Pwyllgor neu'r ymchwiliad craffu yn anfon rhestr o gwestiynau atoch gan wahodd eich ymateb ar bapur neu gyflwyniad ond gwnewch hynny dim ond os bydd yr ymchwiliad craffu neu'r pwyllgor wedi gofyn i chi wneud hynny.
- Dylai eich tystiolaeth ysgrifenedig gynnwys y canlynol er mwyn galluogi aelodau'r ymchwiliad craffu neu'r pwyllgor i ddod i ganlyniad:
 - gwybodaeth ffeithiol
 - eich barn gan wneud yn glir beth yw sail y farn honno
- Dylid deall nad yw aelodau'r Ymchwiliad Craffu a'r Pwyllgorau Craffu yn arbenigwyr yn eich maes chi, felly ceisiwch osgoi defnyddio 'jargon' wrth roi atebion i gwestiynau.
- Siaradwch efo swyddogion sy'n cefnogi'r cyfarfod. Byddant hwy yn gallu cadarnhau beth yw disgwyliadau aelodau'r cyfarfod ohonoch chi.
- Mae dod i gyfarfod un ai Ymchwiliad Craffu neu Bwyllgor Craffu yn gyfle da i chi gyflwyno gwybodaeth a phrofiadau eich cyfundrefn yn syth i'r aelodau etholedig.

5 Cyfrannu

Prif nod gwahodd cyfranwyr i gyfarfodydd yw cael tystiolaeth / gwybodaeth ychwanegol ac ystyried gwahanol brofiadau mewn perthynas â mater neu bryder penodol.

Ar sail y cyfraniadau a geir:

- cyflwynir argymhellion gan Gadeirydd yr Ymchwiliadau Craffu i'r Pwyllgorau Craffu perthnasol.
- cyflwynir argymhellion gan Gadeirydd y Pwyllgor Craffu i Gabinet y Cyngor neu i'r Cyngor llawn.

6 Gofynion Cyfranwyr

Os oes gennych unrhyw ofynion penodol neu anghenion mynediad er mwyn eich galluogi i gyfrannu, cysylltwch â Gareth James, Rheolwr Aelodau – Cefnogi a Chraffu ar 01286 679261 neu ar e-bost GarethJames@gwynedd.gov.uk fel y gellir gwneud y trefniadau mewn da bryd.

Os oes arnoch angen gwybodaeth ar ffurf arall, er enghraifft mewn print bras neu ar dâp, a fydddech cystal â rhoi gwybod inni cyn gynted ag y bo modd.

Os oes gennych sylwadau, boed y rhain yn gadarnhaol neu'n negyddol, ar eich profiad o gyfrannu at y broses graffu, a fydddech cystal â chysylltu â'r Gareth James, Rheolwr Aelodau – Cefnogi a Chraffu ar 01286 679261 neu ar e-bost GarethJames@gwynedd.gov.uk

7 Ar ôl i chi gyfrannu

Bydd eich cyfraniad chi (ynghyd â chyfraniadau gan eraill) yn cael eu hystyried cyn i'r Pwyllgor Craffu wneud argymhellion i Gabinet y Cyngor neu'r Cyngor llawn am benderfyniad.

Bydd croeso i gyfranwyr fod yn bresennol drwy gydol cyfarfodydd y Pwyllgorau Craffu, y Cabinet, a'r Cyngor llawn ond heb yr hawl i drafod a phleidleisio.

Bydd copïau o gofnodion a gweithgor neu bwyllgor yn cael eu hanfon atoch.